

Interview met Mirella de Jong administratief medewerkster unit Doofblindheid Koninklijk Kentalis

Door Ria Wijnhoven, communicatiedeskundige Centrum voor Doofblinden Kalorama

Mirella is beperkt in horen en zien. Zij deelt haar ervaringen over de samenwerking met Werkpad en collega's, energiebalans en hulpmiddelen voor op het werk.

Uitgeschreven tekst bij filmpje. De vragen staan cursief, de antwoorden van Mirella staan niet cursief)

Goedemorgen Mirella

Goedemorgen

Ik heb vanmorgen een interview met jou. Vraag 1. Wil jij je kort voorstellen

Ik ben Mirella de Jong. Ik ben slechthorend en slechtziend. Dat noemen ze ook wel doofblind. Ik werk bij Kentalis, ruim 15 jaar bij de administratie. Bevalt me goed.

Kun je in het kort vertellen wat je nog ziet en hoort?

Ik zie wazig. Ik ben op latere leeftijd doofblind geworden door hersenvliesontsteking. Het zicht is wazig en ik kan ver weg niet zien. Hoe dichterbij het komt, hoe beter ik het zie. Maar ik kan geen teksten op papier lezen of andere dingen, daar heb ik hulpmiddelen voor nodig. En ik ben slechthorend. Maar ik heb een cochleair implantaat (CI). Die heb ik nu 11 jaar.

Kun je in het kort vertellen wat dat is?

Dat is een implantaat dat geïmplantéerd is in het slakkenhuis. Met elektroden in het slakkenhuis bevestigd. Ik heb een apparaat met een magneetje achter op mijn hoofd zitten dat dat verbindt met de processor achter mijn oor. En dat versterkt het geluid, zeg maar. Daarmee kan ik spraak verstaan als het een rustige omgeving is. Zijn er meer mensen of is het een lawaaiige achtergrond, dan ben ik meer afhankelijk van tolken. En dan gebruik ik een tolk met tactiele gebaren.

In je rechteroor heb je een CI en met je linkeroor?

Hoor ik niks. Ben ik doof.

Dus je hebt een dubbele beperking met twee vertezintuigen.

Ja.

Dank je wel. Hoe ben je aan een baan gekomen?

Ik heb vroeger begeleiding gehad van Werkpad. Dat heette vroeger bureau Fama. Zij hebben mij geholpen aan werk. In 1^e instantie wilden ze graag dat ik zou gaan werken bij een sociale werkvoorziening. Maar dat wilde ik zelf niet. Ik wilde graag in het bedrijfsleven werken in de administratie. Maar dat was toch wel heel erg moeilijk om bij bedrijven werk te vinden. Want als je sollicitatiebrieven schreef dan werd dat heel vriendelijk afgewimpeld met andere redenen dan dat het om jouw beperking gaat. Dus daar werkte ik niet. Uiteindelijk zijn we via de wandelgangen van Kentalis waar bureau Fama toen ook zat, in gesprek gekomen met collega's en gevraagd: is er ergens nog een plek voor mij om te werken in de administratie? Toen bleek uiteindelijk bij de afdeling doofblindheid bij de begeleidingsvoorziening iemand nodig te zijn voor de administratie. Dus ze stonden open om daar een proefperiode aan te gaan om te kijken hoe dat zou gaan met mijn beperkingen.

Dus dat is een hele zoektocht geweest. En als ik mag vragen: wat is jouw opleiding, wat is jouw beroep?

Ik heb een opleiding in bedrijfsadministratie gedaan.

Kun je ook in het kort aangeven wat jij nodig hebt om je werk te kunnen doen?

Ik heb sowieso om de administratie te kunnen doen, heb ik hulpmiddelen nodig. Dus die heb ik ook aangevraagd via UWV voor de werksituatie. Ik gebruik vergrotingsapparatuur voor op de computer. Om documenten te lezen op papier gebruik ik een tv-loep die ook tekst uitvergroet en daaronder kan ik ook schrijven. Dan kan ik klein schrijven. Want als ik zonder loep schrijf, dan schrijf ik groot. Onder de loep kan ik formulieren invullen.

Dus voor jouw visus heb je een aangepaste computer. En je gebruikt een beeldschermloep. En ik zie hier op de tafel ook twee apparaten liggen.

Ja, ik gebruik solo apparatuur. Dit is een Roger pen en ook tafelspeaker. Die is gekoppeld aan mijn CI en daardoor kan ik spraak verstaan in de ruimte. Deze pen kan ik aan iemand individueel geven. Als die alleen spreekt voor een groep bijvoorbeeld. Daarmee kan ik spraak verstaan tot op zekere hoogte. De omgeving moet voor mij dan wel rustig zijn en niet te veel mensen. Als het echt hele grote groepen zijn, dan lukt dit voor mij ook niet meer. Dan heb ik een tolk nodig die voor mij tactiel gebaren doet.

En dat andere apparaatje dat op tafel ligt?

Dit is onderdeel van de Roger pen. Ze kunnen aan elkaar gekoppeld worden. Ik heb van deze op tafel ook nog een 2^e. Dan kan ik voor een grotere groep verspreiden over tafels, zodat ik mensen nog kan horen. Ze moeten dan wel 1 voor 1 spreken en niet door elkaar.

Dus voor jouw gehoor heb je de Roger pen die je kunt aansluiten op je CI. En je hebt 2 dingetjes die je op de tafel kunt leggen, zodat je ook een groeps gesprek kunt

volgen. Maar dan moeten de mensen die in dat gesprek zitten wel de discipline hebben om om de beurt te praten. Zodat jij het kunt verstaan. En ik hoor je ook zeggen: Ik gebruik ook nog wel eens gebruik van een tolk en dan gebruik ik tactiele gebaren. Kun je toelichten wat tactiele gebaren zijn?

Tactiele gebaren is dat je communiceert door het voelen van gebaren. Dus dan houd ik de hand van de tolk beet, zodat ik op gevoel kan gebaren en daar niet alleen naar hoeft te kijken. Omdat dat ook vermoeiend is. Ik kan op zich gebaren wel aflezen op een bepaalde afstand. Maar dat is vermoeiender voor mij dan op gevoel.

Zo roept het bij mij ook de vraag op: hoe is het met jouw energie? Het lijkt mij ook dat het veel doet met je energie om informatie, voor communicatie, voor je mobiliteit, je zelfredzaamheid.

Ja, daarom is het ook belangrijk dat ik een vaste werkplek heb. Dat heb ik hier ook. Dat kan trouwens ook niet anders omdat ik die hulpmiddelen om me heen heb. Als ik mijn eigen omgeving goed ken of het gedeelte van een gebouw waar ik moet zijn, dan gaat dat goed. Hoe vaker je dat gebruikt, hoe makkelijker het gaat. Maar inderdaad de energie is wel beperkter. Want het kost ook veel meer energie om met hulpmiddelen je werk te doen. Je moet ook kijken of voelen waar je mee bezig bent. Dus daarom heb ik er ook voor gekozen om niet te veel uren te werken. Dus dat heb ik ook zelf uitgezocht: hoeveel uur in de week kan ik werken en ook daarnaast prive thuis ook nog dingen doen die noodzakelijk zijn. Dus dat is ook een zoekperiode geweest om de balans te zoeken tussen werk en prive.

Heb je dat alleen gedaan of heb je ondersteuning gehad?

Ik heb in het begin wel een jobcoach gehad van Werkpad die mij daar ook in begeleid heeft. Ook voor de medewerkers. Hoe ga je nou met mij om? Ik ben doofblind. Hoe hou je daar rekening mee. Maar ook om te kijken naar mezelf. Hoeveel uur kan ik werken? Is 24 uur haalbaar of is dat te veel? Moet het 16 uur zijn of 12 uur? Dat weet je niet. Dat moet je ervaren. Dus mijn contract is ook een aantal keer aangepast daarvoor.

Ok. Dank je wel. Heb ik ook nog een vraag: Waar moeten jouw collega's en jouw werkgever rekening mee houden?

Mijn collega's en werkgever moeten rekening houden met het feit dat ik niet zo snel werk als iemand die goed ziet en hoort. Dat ze ook de informatie aan mij persoonlijk geven wat op de werkvloer speelt. Bij vergaderingen ben ik aanwezig en krijg ik de informatie mee. Maar er speelt natuurlijk ook altijd nog wel wat op de werkvloer of in de wandelgangen. Verder moeten mijn collega's rustig praten. Deze tafelversterker gebruik ik ook op kantoor. Die zet ik op tafel. We zitten dan in een groepje met alle computer. Die zet ik dan in het midden, dan kan ik gesprekken ook volgen met mijn collega's.

Met hoeveel mensen zit jij op kantoor?

Ik zit met 4 personen op kantoor.

Ik vroeg net waar je werkgever en collega's rekening mee moeten houden. Kun je ook nog iets zeggen over waar jij zelf rekening mee moet houden naar horende en ziende mensen waar je mee werkt?

Waar ik zelf rekening mee moet houden is dat ik mijn collega's altijd bewust moet houden van: he, ik ben hier ook nog. En ik wil graag weten wat er verder speelt. Hert wordt heel makkelijk ook wel weer vergeten. Dus dan moet je zelf iedere keer aan de bel trekken. Ook al hebben mensen ervaring met doofblindheid of niet. Dat blijft toch belangrijk dat je dat zelf aangeeft. Verder moet je ook wel voor jezelf opkomen, actief zijn, dingen ondernemen, op onderzoek uitgaan. Want dat hoort er ook bij. Niet alleen afhankelijk zijn.

Wil jij nog iets toevoegen?

De hulpmiddelen of je die kunt aanvragen. De hulpmiddelen kun je aanvragen bij UWV. Maar dat is tot op zekere hoogte. Sommige apparaten of meubels dient de werkgever te geven. Omdat dat iets is wat aan iedere medewerker gegeven kan worden. Bijvoorbeeld een ipad, een iPhone een extra computerscherm of monitorarm als je die nodig hebt, of een goede stoel. Die dingen worden niet vergoed door UWV. Dus dat moet de werkgever gewoon kunnen aanpassen voor mij, wat ik dan nodig heb voor een goede zithouding. Echt de hulpmiddelen die ik nodig heb voor mijn ogen en oren, zoals deze solo apparaten, tv-loep, vergrotingsprogramma's, spraaksoftware, braille of wat je ook maar nodig hebt om je werk goed te kunnen uitvoeren, die kun je aanvragen bij UWV. Dat kun je zelf doen, maar je kunt dat ook via ondersteuning doen van een jobcoach. Ik ben er laatst ook achter gekomen dat het mogelijk is dat ze programma's van het bedrijf waar je mee werkt, bepaalde applicaties waar je mee moet werken, die zijn niet altijd toegankelijk voor mensen die slechtziend of blind zijn. Is het wel mogelijk om die programma's voor jou persoonlijk toegankelijk te laten maken. Daar ben ik pas achter gekomen. Dat heb ik nu voor mezelf ook laten inzetten. Dat is nog niet klaar. Dus ik ben benieuwd wat daar uitkomt.

Dat zou mooi zijn. En ik moet ook denken aan de verlichting. Laat staan dat jij op een werkplaats zit en je hebt met speciale verlichting van doen. Voor wie zijn die kosten?

Ja dat kan ook. Dat kun je ook aanvragen bij UWV, Dan kun je onderzoek laten doen door instanties als Bartimeus of ergens anders. Wat heb je nodig voor verlichting? Dat kun je ook aanvragen via UWV.

En voor wie zijn die kosten?

Dat is afhankelijk van waar je het aanvraagt. Soms is een deel van de kosten voor de werkgever en een deel UWV. Sommige instanties rekenen alleen kosten aan het UWV. Dat is heet verschillend.

Nou Mirella, dan wil ik jou hartelijk danken voor dit gesprek en heel veel succes met je werk en met je verdere leven.

Graag gedaan. Dank je wel.